

မြန်မာနိုင်ငံ ...

နောက်ထပ်လူသတ်ကွင်းပြင်များ
ဖြစ်လာဦးမှာလား

ရဲကျော်မြင့်

BURMA: THE NEXT KILLING FIELDS?

ALAN CLEMENTS

Foreword by THE DALAI LAMA

မူရင်းစာရေးသူ၏ နိဒါန်းစကား

ဤစာအုပ်သည် အမှန်တရားအတွက် ရဲဝံ့စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ကြသော မြန်မာပြည်သူ ထောင်ပေါင်းများစွာထဲကမှ ဘဝကို မြှုပ်နှံတိုက်ပွဲဝင်ရင်း အကျဉ်းကျခံခဲ့ရသော၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခံခဲ့ရသော သို့မဟုတ် ကွပ်မျက်ခံခဲ့ရသူများ နှင့် ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေး နိဘယ်ဆုကို ရရှိခဲ့သော ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ရည်ရွယ်ပြီး ရေးသားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နေသော သူမ၏ ရဲရင့်မှုများ နှင့် 'စိတ်ဓာတ်တော်လှန်ရေး' အတွက်ကိုလည်း ဂုဏ်ပြုပါ၏။

အလန်ဆီမီမန့်တစ်

ငြိမ်းချမ်းရေးနိဘယ်ဆုရှင် ဘုန်းတော်ကြီး ဒလိုင်းလားမား၏ အမှာစကား

အရှေ့ဥရောပမှာ ရှိတဲ့ ယခင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံဟာ မကြာသေးခင်က ပြောင်းလဲမှုတွေ ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ အကောင်းမြင်ခြင်းဆိုတဲ့ လုံလောက်သော ကဏ္ဍနယ်ပယ်များ စွာကို ပေးအပ်လာခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ ရဲ့ ရာစုနှစ်ဟာ လက်တစ်ဖက်ပေါ်မှာ ရှိတဲ့ စည်းကမ်းတင်းကျပ်မှုတွေနဲ့ အကြမ်းဖက်မှုကြားမှာ ယှဉ်ပြိုင်မှုတစ်ခုအ

ဖြစ် ရှိနေတယ်။ နောက်ထပ် လက်တစ်ဖက်ပေါ်မှာ တော့ မတူကွဲပြားမှု တွေနဲ့ ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင်ခြင်း၊ လူတစ်ဦးချင်းဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ နဲ့ ဒီမိုကရေစီတို့ ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုကြီးမားလှတဲ့ ပဋိပက္ခ အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေက အခုအခါမှာ တော့ သန့်စင်လို့ လာပါပြီ။ အစိုးရအဖွဲ့ရဲ့ စနစ်က ပြည့်စုံမှုမရှိတဲ့ အချိန်မှာ ဒီမိုကရေစီဟာ လူရဲ့ မရှိမဖြစ် သဘာဝတရားအတွက် အနီးစပ်ဆုံး ဖြစ်လာပါတယ်။

ဒီလိုဆန့်ကျင်မှုထဲမှာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရှိတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေက ကြီးမားတဲ့ နာကျင်ခံစားမှုအတွက် အကြောင်းတရားက ဖန်လာခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ ရဲ့ ကမ္ဘာကြီးထဲမှာ အကြမ်းဖက်မှုရဲ့ အကြီးမားဆုံး အခြေခံ အကြောင်းအရာက ကျယ်ဝန်းတဲ့ စစ်တပ်တည်ထောင်မှုတွေရဲ့ ဖြစ်တည်မှုက သိသိသာသာ ဖြစ်လို့ နေပါတယ်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ အင်အားပြင်းထန်တဲ့ တပ်မတော်ရဲ့ အလွန်ကို အင်အားတောင့်တင်းမှုက လူထုရဲ့ အဖြစ်သနစ်ပေါင်းစုံကို အမြင့်မားဆုံးအဖြစ် ချေမှုန်းဖျက်ဆီးနေပါတယ်။

။

သူတို့ တွေရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲတွေမှာ ဆန္ဒပြမှုတွေက ပါဝင်နေပါတယ်။ မြန်မာပြည်သူတွေက လွတ်မြောက်မှုအတွက် သူတို့ ရဲ့ လူသားဆန်တဲ့ လိုအပ်မှု၊ အမှန်တရားနဲ့ ဒီမိုကရေစီကို ရိုးရိုးရှင်းရှင်း ဖော်ပြခဲ့ကြပါတယ်။ တုန်လှုပ်ခြင်းရဲ့ နောက်ကွယ်က အကြောင်းအရာနဲ့ ရိုးရှင်းစွာ ပြင်းပြနေတဲ့ ဆန္ဒတွေက ဆက်လက်ပြီး လူမဆန်စွာ နှိမ်နင်းမှုက ဖြစ်စေချင်တဲ့ ဆန္ဒနဲ့ တခြားစီ ဖြစ် လာပြီး အလုံးစုံ သက်သေပြလို့ နေပါတယ်။ လူတွေကို လက်တွေ့ကျကျ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုနဲ့ အကြမ်းအရမ်း အသုံးပြုမှုက တိုတောင်းတဲ့ ကာလအတွင်းမှာ ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်လောက်တဲ့ အောင်မြင်မှုကို ရရှိမှာ ပါ။ ဒါပေမဲ့ နောက်ဆုံးမှာ တော့ သူတို့ ကပဲ လွှမ်းမိုးသွားမှာ ပါ။ အတိတ်မှာ တော့ အဖိနှိပ်ခံပြည်သူတွေဟာ သူတို့

ရဲ့ ရုန်းကန်မှုတွေထဲမှာ လွတ်မြောက်ဖို့ အတွက် နောက်ဆုံး မတတ်သာ တော့လို့ အကြမ်းဖက်ဆန္ဒပြဖို့ လုပ်ဆောင်ခဲ့ရတယ်။ ဂန္ဓီ၊ မာတင်လူ သာကင်းနဲ့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ ရဲ့ ခြေလှမ်းတွေအတိုင်း နင်းလို က်ပါကြပြီး ဒီမိုကရေစီရရှိရေးအတွက် ငြိမ်းချမ်းစွာ၊ အကြမ်းမဖက်ရေး မူကို လိုက်နာခဲ့ကြတယ်။ အကြမ်းမဖက်ရေးရဲ့ လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှု မှာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်းက လိုအပ်လာတယ်။ ဒီဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဒေါ် အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ သူမရဲ့ ထောက်ခံသူတွေက ပြည့်ပြည့်ဝဝ တိုင်း တာမှုတွေနဲ့ ပြသခဲ့ကြပြီးပြီ။

ဒီလို သဘောသဘာဝ အကြမ်းမဖက်ရေး ဆန္ဒပြမှုက စိတ်ရှည်ခြင်း အပေါ်မှာ မူတည်လို့ နေပါတယ်။ ဒီလို မှတ်ချက်တွေထဲမှာ မြန်မာနိုင်ငံ မှာ ဒီမိုကရေစီရရှိရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရန် ရုန်းကန်နေသူတွေကို ကျွန်ုပ် ဆုတောင်းပေးပါတယ်။ သူတို့ တွေ့ရှေ့မှာ ရှိတဲ့ ပြည်သူတွေကို သူတို့ လူမဆန်စွာ အနိုင်ကျင့် ဖိနှိပ်သော်ငြား ငြိမ်းချမ်းရေးက အမြဲတမ်း ကျန်ရှိနေမှာ ပါလို့ ။

ဒီမိုကရေစီတိုက်ပွဲဝင်သူတွေရဲ့ အောင်မြင်မှုက ခိုင်မာတဲ့ နိုင်ငံတကာ ထောက်ခံခြင်းအပေါ်မှာ မှီခိုနေပါတယ်။ နောက်ဆုံး အမှတ်လက္ခဏာများ အရ အချို့သော အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေက ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးနှင့် အတူ တူညီတဲ့ နိုင်ငံများက မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ တပ်မတော်က အုပ်ချုပ်သူများကို လွှမ်းမိုးခဲ့ပါတယ်။ နောက်ထပ် အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေက တွန်းအားဖြစ်သင့်ပါတယ်။ လူထုရဲ့ ဝိုင်းဝန်းထောက်ခံမှုတွေထဲမှာ တိုးပွားလာတဲ့ နှိုးကြားမှုက အရေးပါလာခဲ့ပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်ပြောရရင်တော့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ စီမံကိန်း လုပ်ဆောင်ချက် အလုပ်အတွက် အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ အလန်ဆီလီမန်တစ် ရေးသားတဲ့ 'မြန်

မာနိုင်ငံ... နောက်ထပ် လူသတ်ကွင်းပြင်များ ဖြစ်လာဦးမှာ လား" စာအုပ် ရေးသားထုတ်ဝေမှုဟာ တကယ့်ကို တန်ဖိုးရှိလှပါရဲ့ ။

ကျွန်ုပ်က ဆုတောင်းထောမနာပြုပါတယ်။ ပဋိပက္ခ၊ သတ်ဖြတ်မှုနဲ့ ဖိနှိပ်ခြင်းတွေ ဖြတ်တောက်ပြီး အရှေ့တောင်အာရှရဲ့ ဒုက္ခတွေရှိနေတဲ့ ဒေသတွေတစ်လျှောက်လုံးမှာ အစစ်အမှန် ငြိမ်းချမ်းရေး ပျံ့နှံ့လာဖို့ ဖြစ်လာပါစေလို့

ဘုန်းတော်ကြီး ဒလိုင်လားမား

★

ဤစာအုပ်ရေးသားသူ အလန်ဆီလီမန်တစ်နှင့် ပတ်သက်၍

"မြန်မာနိုင်ငံ... နောက်ထပ် လူသတ်ကွင်းပြင်များ ဖြစ်လာဦးမှာ လား" ဆိုသော စာအုပ်ကို ရေးသားသူမှာ 'အလန်ဆီလီမန်တစ် ဖြစ်ပါတယ်။ သူက အမေရိကန်နိုင်ငံသားတစ်ဦး ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှာ နှစ်အတော်ကြာကြာ နေထိုင်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ အာဏာရှင် ဦးနေဝင်း လက်ထက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံကို အလည်အပတ် ရောက်လာရင်းမှ မြန်မာတို့ ရဲ့ ရိုးရာဓလေ့ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ ဘာသာရေးကို မြတ်နိုးတွယ်တာခဲ့သူ၊ နှစ်ခြိုက်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကို လာရောက်ပြီး မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာမှာ တရားစခန်း ဝင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ပဲ ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည်မှုတွေက ပိုမိုအားကောင်းလာခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ၁၉၈၈ ခုနှစ် ရှစ်လေးလုံး လူထုအရေးတော်ပုံကြီး ဖြစ်လာတဲ့ အခါ သူ့ရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် စိတ်ဝင်စားမှုတွေက ပိုမိုခဲ့ကာ မြန်မာနိုင်ငံကို လာရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ရဲ့ လာရောက်မှုက ဗီဇာမရလို့ နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် လျှို့ဝှက်ပြီး လာခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ တော့ စစ်အစိုးရက ကျင်းပပြုလုပ်ပေးတဲ့ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ၊ ၁၉၉၁ ခုနှစ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ငြိမ်းချမ်းရေးနိဘယ်ဆု ပေးအပ်ခဲ့တာကို ဆုလက်ခံယူလို့ မရအောင် နေအိမ်အကျဉ်းကျ ခံခဲ့ရတာတွေ၊ မြန်မာပြည်သူတွေ စစ်အစိုးရလက်ထက်မှာ ဖိနှိပ်ညှဉ်းပန်း ထောင်ချခံခဲ့ရတာတွေကို သိလာခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီအခါ စာရေးသူ 'အလန်ဆီလီမန်တစ်က မြန်မာနိုင်ငံသား ထောင်ပေါင်းများစွာနဲ့ စကားတွေ ပြောခဲ့ပါ

တယ်။ နေရာအနှံ့က လူအစုံ ပါဝင်ပါတယ်။ အဲဒီလို စကားပြောရာက နေ ရရှိခဲ့တဲ့ အတွေ့အကြုံတွေရယ်၊ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတွေ ကိုယ်တွေ့ ပြောပြခဲ့တာတွေ သူ လေ့လာတွေ့ရှိမှု ဖြစ်ရပ်မှန် အကြောင်းအရာတွေ ကို အခြေခံပြီး ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်ကျော် ကာလများ နဲ့ ၁၉၈၈ ခုနှစ်နောက် ပိုင်း ၁၉၉၁ ခုနှစ်ကာလကို အခြေခံပြီး မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အကြောင်းအရာ တွေကို ဖြစ်ရပ်မှန်ဇာတ်လမ်းအဖြစ် ရေးသားခဲ့ပါတယ်။ သူ ရေးသားတဲ့ ယခုစာအုပ်ကို အမေရိကန်နိုင်ငံမှ ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှာ ဖြစ်ရပ်မှန်ဇာတ်လမ်း တွဲများကဏ္ဍ (The Real Story Series) တွေထဲက ကဏ္ဍတစ်ခုအဖြစ် ထုတ်ဝေခဲ့ပါတယ်။

မူရင်းစာရေးသူ... အလန်ဆီလီမန်တစ်ရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်မှာ ၁၉၇၀ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းကနေ ၁၉၉၁ ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာတွေက ရှေ့ဆက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဖြစ်ပေါ်လာမဲ့ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး အရှုပ်အထွေးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာဖို့ မီးမောင်းထိုးပြထားတယ် ဆိုတာ မူရင်းစာရေးသူ ရေးသားတဲ့ အကြောင်းအရာတွေက သက်သေခံလို့ နေပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ဘာသာပြန်သူတစ်ဦးအနေနဲ့ အသိပေးစရာရှိပါတယ်။ ဒီစာအုပ်မှာ ပါရှိတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ပြင်ပကမ္ဘာမှာ သက်ရှိထင်ရှားရှိသူတွေ ရှိနေပါသေးတယ်။ ဘာသာပြန်တဲ့ ကျင့်ဝတ်အရ မူရင်းစာရေးသူက စာအုပ်ထဲမှာ ရေးသားဖော်ပြထားတဲ့ အတိုင်း ဘာသာပြန်ဆိုတာ ဖြစ်တဲ့ အတွက် နားလည်ပေးပါလို့ ...။

ရဲကျော်မြင့်

၁၉၉၁ ခုနှစ်က မြန်မာနိုင်ငံ

မြန်မာနိုင်ငံက အမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ တက္ကဆက်ပြည်နယ် အရွယ်အစားလောက် ရှိပါတယ်။ လူဦးရေက (၄၂) သန်း ရှိခဲ့တယ်။ (တက္ကဆက်ပြည်နယ် လူဦးရေက (၁၇) သန်း) မြန်မာနိုင်ငံဟာ အီကွေတာ မြောက်လတ္တီတွဒ် (၁၀) ဒီဂရီနဲ့ (၂၈) ဒီဂရီကြားမှာ ရှိပါတယ်။ အရှေ့တောင်အာရှ နိုင်ငံများ ထဲမှာ ပါဝင်ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံ၊ လာအိုနိုင်ငံ၊ တရုတ်နိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတို့ နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျက်ရှိပါတယ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံလိုမျိုး ကိုလိုနီနိုင်ငံအဖြစ် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်နီးပါအထိ ကျရောက်ခဲ့ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ လူဦးရေ သုံးပုံနှစ်ပုံကျော်က မြန်မာလူမျိုးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ လူမျိုးစုတွေက သူ့အုပ်စုနဲ့ သူမှီတင်းနေထိုင်နေကြပါတယ်။ ရှမ်းလူမျိုးက (၉) ရာခိုင်နှုန်း၊ ကရင်လူမျိုးက (၇) ရာခိုင်နှုန်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်မှုက (၈၅) ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး မြို့တော်က ကျယ်ဝန်းတဲ့ ရန်ကုန်မြို့ ဖြစ်ပါတယ်။ လူဦးရေက သုံးသန်းနီးပါး နေထိုင်ကြပါတယ်။ မန္တလေးမြို့မှာတော့ လူဦးရေ ငါးသိန်းခန့် နေကြပါတယ်။ တောနက်ထဲက မာနယ်ပလောဒေသမှာတော့ ဒီမိုကရေစီတိုက်ပွဲဝင် ခေါင်းဆောင်တွေ နေထိုင်ကြပါတယ်။

အခန်း (၁) ရွှေနိုင်ငံထဲက အကြောက်တရား

ကျွန်တော် သမံတလင်းပေါ်မှာ ခန္ဓာကိုယ် ဝစ်လစ်စတစ်နဲ့ အေးစက်နေပြီး လဲလျောင်းလို့ နေတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ကျောပြင် ပွန်းပဲ့ဒဏ်ရာအနာတရတွေက မြင်ကွင်းတစ်ခုအဖြစ် ရှိလို့ နေတယ်။ အသက်ကို ကျွန်တော်က ပြင်းပြင်းရှူမိတဲ့ အခါ ကျွန်တော့်ရင်ဘတ်ကို ဖောက်ထွင်းဝင်ရောက်တဲ့ ဒဏ်ရာက နှောင့်ယှက်လိုက်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော် သဘောပေါက်မိတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ နံရိုးတွေက ကျိုးပဲ့ကုန်ပြီ။ ခေါင်းကို ထောင်ဖို့ အတွက် မနည်းကြိုးစားရတယ်။ ကျွန်တော် နားလည် သဘောပေါက်လိုက်တာကတော့ မှုန်ဝါးနေတဲ့ နံရံတွေရဲ့ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ အုတ်တွေနဲ့ ဆောက်ထားတဲ့ အခန်းငယ်တစ်ခန်းထဲမှာ ရှိနေတယ်ဆိုတာပါပဲ။

ကျွန်တော့်ရဲ့ မျက်လုံးတွေကို စွေပြီး ကြည့်မိတဲ့ အခါမှာ တော့ ကျွန်တော် ပြတ်ပြတ်သားသား မြင်နိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်မျက်နှာ တည့်တည့်မှာ တော့ ကြမ်းပြင်ကနေ စိုက်ထားတဲ့ တုတ်ခိုင်တဲ့ သံတိုင်တွေကို အတန်းလိုက် စိုက်ထူထားတာ မြင်ရပါတယ်။ လည်ချောင်းထဲကနေ အမိအရ ဆုပ်ကိုင်မိပြီး အစစ်အမှန် ပေါ်ထွက်လာတဲ့ အသံကတော့ ဒီနေရာဟာ ရန်ကုန်မြို့မှာ ရှိတဲ့ အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်ကြီးပါလား။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ မဟူရာ ငရဲတွင်းနက်ကြီးတစ်ခုပါလားလို့ သိခဲ့ရတယ်။

အနီးအနားက အခန်းတစ်ခန်းဆီကနေ ကျွန်တော် ညည်းသံသဲ့သဲ့ ကြားရတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်အသားကို ဖြတ်ပြီး သားရေမာမာနဲ့ လျှပ်တစ်ပြက် ရိုက်သံတွေက ပေါ်ထွက်နေတယ်။ အမှောင်ထဲမှာ အော်သံက ထွင်းဖောက်သွားတယ်။ ပြီးတော့ ကျာပွတ်သံကို ထပ်တလဲလဲ ကြားရပြန်တယ်။

ကျွန်တော့်ရဲ့ ကိုယ်ပိုင် အကျဉ်းခန်းငယ်လေးရှိရာကို ခြေလှမ်းတွေက ချဉ်းကပ်လာတဲ့ အသံတွေကို ကျွန်တော် ကြားရတယ်။ "သူ ဘယ်မှာလဲ" လူတစ်ယောက် မြန်မာလေသံ မောက်မောက်မာမာနဲ့ ပြောလိုက်တယ်။ "သူ ဘယ်မှာလဲ" ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်ရဲ့ မေးရိုးကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်ကိုင်တယ်။ သတ္တုသံပေါက်နေတဲ့ တက္ကနီမြည်တဲ့ အက်ကွဲသံနဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ အကျဉ်းခန်းငယ်တံခါးက ဂွေယမ်းပြီး ပွင့်သွားတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ မျက်နှာရှေ့မှာ အနက်ရောင် သားရေစစ်ဖိနပ်တွေက ပေါ်လာတယ်။ အသားမည်းမည်းနဲ့ လူတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို ကျော်ပြီး ခန္ဓာကိုယ် ညွတ်လိုက်ရင်းက သူက တီးတိုးပြောလိုက်တယ်။

"အခုတော့ မင်းရဲ့ အလှည့်ပေါ့ကွာ"

ကျွန်တော် အိပ်ရာကနေ လွှားခနဲ ထလိုက်မိတယ်။ ကြမ်းပြင်ပေါ်မှ ချွေးတွေက တတောက်တောက်နဲ့ ကျလို့ နေတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ နားတွေထဲမှာ သွေးဆူနေတာကနေလွဲပြီး နွေညဟာ တိတ်ဆိတ်လို့ နေတယ်။ တစ်ခဏမှာပဲ ကျွန်တော် ဆုံးရှုံးခဲ့တယ်။ စိတ်ကူးယဉ်မှုနဲ့ အစစ်အမှန် နှစ်ခုကြားမှာ ရှိတဲ့ ဟာလာဟင်းလင်း လေဟာနယ်ထဲမှာ ထောင်ချောက်မိနေခဲ့တယ်။ အဲဒီနောက် အဝေးတစ်နေရာကနေ ချိုးငှက်ငယ်ရဲ့ ကူသံကို ကျွန်တော် ကြားရတယ်။

မျက်နှာပြင်တစ်ခုရဲ့ ဖြတ်သန်းတဲ့ နူးညံ့တဲ့ တုန်ခါမှုက လိုက်ပါ

လာပြီး သတိထားမိတယ်။ ကျွန်တော် ဘယ်သူလဲ၊ ကျွန်တော် ဘယ်နေရာမှာ လဲလို့ ။

၁၉၈၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လလယ်မှာ ကျွန်တော်က ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့အနီးက ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ရှိလို့ နေတယ်။ ကျွန်တော့်အဖို့ အိပ်မက်ဆိုးကို ပြန်လည်ကုသဖို့ နီးထလာခဲ့ရပြီးပြီ။ များ ပြားတဲ့ ထိတ်လန့်စရာတွေထဲက တစ်ခုကို အိပ်မက်တယ်။ တစ်ပတ်လောက်တုန်းက မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရှိတဲ့ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်း 'ကို'က ဖုန်းဆက်ခဲ့ပြီး ထိတ်လန့်စရာ ပြောတာ နားထောင်မိကတည်းက ကျွန်တော့်ကို ခြောက်လှန့်တော့တာပါပဲ။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ မြို့တော် ရန်ကုန်မြို့မှာ အစဦးဆုံး ကျွန်တော် ပညာဆည်းပူးစဉ်အချိန်က 'ကို' နဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ရဟန်းတွေနဲ့ အတူတကွ ရှိနေခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့ အသံ ကြားရဖို့ ကျွန်တော့်ကို ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ခဲ့ပြီးပြီ။ နောက်ခံကာလ အခင်းအကျင်းထဲမှာ သေနတ်သံတွေရဲ့ နားမလည်နိုင်မှုကို ကျွန်တော် ကြားခဲ့ရတယ်။

"ဘာတွေ ဖြစ်ဦးမှာ လဲ ဟေ့" တည်ငြိမ်မှုကင်းမဲ့တဲ့ အသံအက်အက်ကြီးနဲ့ ကျွန်တော် အော်ဟစ်ခဲ့မိတယ်။

တောက်လျှောက်ပြေးရင်း လွှားရင်းကနေ အသက်မရှူနိုင်ပေမဲ့လည်း အခြေအနေကိုတော့ သူက ဖော်ပြခဲ့တယ်။ ရက်များ စွာ ကုန်ပြီးတဲ့ အခါမှာ တော့ အထွေထွေသပိတ်ကြီးက ရန်ကုန်မြို့မှာ နီးကြားပေါ်ပေါက်လာခဲ့တယ်။ နိုင်ငံတစ်ဝန်းလုံး ဆန္ဒပြသူ လူထုတွေက လမ်းတွေပေါ်မှာ ပျံ့နှံ့သွားခဲ့တယ်။ လယ်ယာကိုင်းသမားတွေ၊ ပညာရှင်တွေ၊ စီးပွားရေးသမား၊ ရဟန်းတော်များ ၊ ကျောင်းသားတွေ၊ ကလေးငယ်တွေ စသဖြင့် လူတိုင်း ပါဝင်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီ ရရှိရေးအတွက် သာမန်အကြောင်းအရာတစ်ခုထဲမှ တစ်စုတစ်စည်းတည်း ပါဝင်လို့ နေတယ်။

ယ်။

"အဲဒီနောက် မီးတွေလင်းလက်သလိုမျိုး စစ်တပ်ကအဖွဲ့တွေ ရောက်ချလာတယ်။ သူတို့ က လူအုပ်စုတွေထဲ တည့်တည့် သေနတ်တွေနဲ့ ပစ်တယ်။ ဘယ်သူ့ကိုမဆို မှန်တော့တာပဲ။ လက်နက်မကိုင်ထားတဲ့ ဆန္ဒပြသူတွေက အတန်းလိုက် စစ်သားတွေရှေ့မှာ ဒူးထောက်ပြီး ဆန္ဒပြတာကို သူတို့ က ပစ်သတ်ခဲ့ကြတယ်။ ပလက်ဖောင်းပေါ်မှာ သွေးတွေက ရဲနေတာပဲ" လို့ ကို'က ဝမ်းနည်းဆို့နှင့်သံနဲ့ ပြောပါတယ်။

အဲဒီလိုဖြစ်စဉ်မှာ လူရာပေါင်းများ စွာကော၊ ဖြစ်နိုင်တာက လူထောင်ပေါင်းများ စွာ အစုလိုက်အပြုံလိုက် အသတ်ခံခဲ့ရတာပါ။ ကို' က သတင်းပေးပို့ခဲ့ပါတယ်။ စစ်သားတွေက ကလေးငယ်တွေကို လှံစွပ်တွေနဲ့ ထိုးတယ်။ ကြက်ခြေနီကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့ဝင်တွေကို သေနတ်နဲ့ ပစ်တယ်။ ရန်ကုန် အထွေထွေဆေးရုံကြီးရှေ့မှာ သေနတ်မှန်လို့ ဒဏ်ရာရသူတွေကို ကုသအကူအညီပေးဖို့ ပြုလုပ်တဲ့ ဆရာဝန်တွေ သူနာပြုဆရာမတွေကို သတ်ပစ်ခဲ့တယ်။

လမ်းတွေထဲမှာ စိုးရိမ်စရာ ကောင်းလောက်တဲ့ သေခါနီးဒဏ်ရာရသူတွေကို ဒီအတိုင်း ပစ်ထားခဲ့တယ်။ အခြား မရေမတွက်နိုင်တဲ့ လူတွေကို မေးမြန်းစစ်ဆေးဖို့ ဆိုပြီး အင်းစိန်ထောင်ရှိရာကို တရွတ်တိုက်ဆွဲခေါ်ခဲ့ကြတယ်။ ရိုက်နှက်ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်ခဲ့ကြတယ်။ အချို့ဖြစ်စဉ်တွေမှာ စစ်သားတွေက သေနတ်တွေ လူတွေ ဒဏ်ရာရနေတဲ့ သူတွေကို ခေါ်ဆောင်သွားတယ်။ သေနတ်တွေ သူကော ရှင်နေတဲ့ သူတွေပါ အဲဒီနေရာမှာ အတူတကွ သင်္ဂြိုဟ်ခံခဲ့ရတယ်။

ရန်ကုန်မြို့က ရှင်းလင်းနေပြီး ကျီးလန့်စာစားမြို့တစ်မြို့ ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ မိတ်ဆွေက သူ့အသက်အတွက် ကြောက်ရွံ့နေပြီး

ကျွန်တော့်ကို သူက နိုင်ငံကနေ ခေါ်ထုတ်သွားဖို့ တောင်းပန်ခဲ့တယ်။

တစ်ပတ်ခန့်ကြာပြီးတဲ့ အခါ ကြောက်ရွံ့စရာ အိပ်မက်စိတ်ကူးပုံရိပ်တွေကို ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် မချေမှုန်းနိုင်တော့ပါ။ 'ကို'ရဲ့ ဖုန်းခေါ်သံ နိုးကြားလာစေခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ကုလားထိုင်မှာ ထိုင်ချလိုက်ပြီး ကျွန်တော့်မျက်လုံးတွေကို မှ ဝတ်ထားလိုက်တယ်။ ကျိန်စာတွေ ကံကြမ္မာဆိုးတွေ ဒါမှ မဟုတ် ကောင်းမြတ်မှုရဲ့ အနေအထားကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချဖို့ ကြိုးစားခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ အိမ်ကနေ မိုင်တစ်သောင်းကျော်ဝေးတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဆီကို ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ကျွန်တော် ရေးဆွဲဖို့ ဖြစ်လာခဲ့တယ်။

*